

ĐỌC VÀ LÍ GIẢI SẢN ĐỒ WHO 1993: BÊN TRÁI ĐƯỜNG BÁO ĐỘNG

Hồ Viết Thắng, Âu Nhựt Luân

Mục tiêu học tập:

1. Khai thác đủ và đúng các thông tin tiền sử giúp cho đánh giá chuyển dạ.
2. Nhận diện được và phân biệt được các dạng khác nhau của sản đồ ở bên trái đường báo động.
3. Tiên lượng được một cuộc chuyển dạ có sản đồ ở bên trái đường báo động.

Đọc và lí giải sản đồ, model WHO 1993: bên trái đường báo động

Bối cảnh và tác vụ:

Nhận định, lí giải sản đồ ở bên trái đường báo động

Mục tiêu:

1. Nhận diện được dạng kinh điển của sản đồ bên T đường báo động
2. Nhận diện chuyển dạ có sản đồ bên T đường báo động, dạng bất thường

Kiểm tra thông tin về các lần sanh trước? Tiền sử bệnh sử có liên quan?

Đánh giá 3 P: Power, Passenger, Passage

Nhận dạng sản đồ

Thông tin cần thu thập:

1. Thông tin về thai nhi (Passenger)

- Trọng lượng thai ước tính?
- Trọng lượng bé ở các lần sanh trước?
- Tình trạng ngôi và kiểu thế?

2. Thông tin về khung chậu (Passage)

- Kết quả khám lâm sàng khung chậu?
- Kết cục của các lần sanh trước, lí do?

3. Bệnh lí mẹ có thể ảnh hưởng

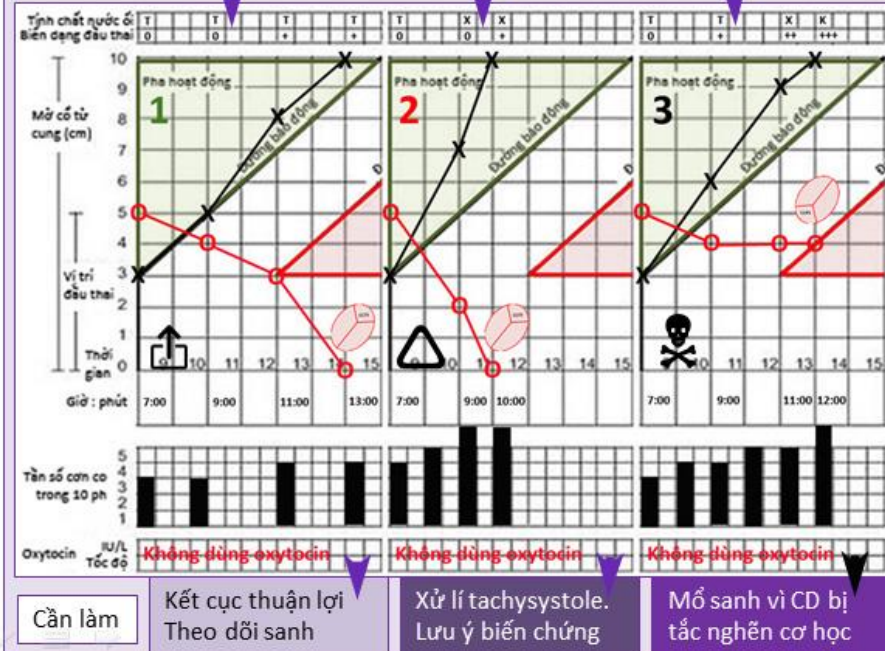
- Tiền sử phẫu thuật bệnh lí cổ tử cung?
- Tiền sử bệnh lí cột sống, chi dưới?
- GDM? Tăng huyết áp?

4. Thuốc dùng trong CD hay để gây CD

- Dùng oxytocin? Dùng prostaglandins?

Keys:

1. Động lực gây mở cổ tử cung là cơ co
Mở CTC phản ánh cơ co trước tiên
CTC có thể mở mà ngôi không xuống
2. Ngôi xuống đều đặn khi cơ co tốt và
ngôi không gặp trở ngại cơ học
Ngôi không xuống nếu thiếu cơ co
Ngôi không xuống khi gặp cản trở
Khi gặp cản trở, ngôi sẽ biến dạng
3. “Bên trái đường báo động” không
đồng nghĩa với CD bình thường
(SĐ1) tiên lượng có kết cục thuận lợi
(SĐ2) liên quan đến nhiều biến chứng
(SĐ3) là cạm bẫy chết người

Bộ môn Phụ Sản, UMP HCMC, 2020

Sơ đồ: Các mục tiêu và tác vụ khi sản đồ bên trái đường báo động.

Sản đồ bên trái đường báo động không đồng nghĩa với chuyển dạ bình thường. Luôn xem xét tiền sử sản khoa, các yếu tố tiền sử khác và các yếu tố của chuyển dạ (3P) trước khi đọc sản đồ. Biểu đồ mở cổ tử cung có độ dốc vừa phải kèm theo ngôi xuống đều đặn có tiên lượng thuận lợi. Biểu đồ quá dốc, hay biểu đồ với ngôi không đi xuống đều là bất lợi.

Nguồn: Bộ môn Phụ Sản ĐHYD TP.HCM. 2020

TÀI LIỆU ĐỌC THÊM

1. Âu Nhựt Luân. Phòng tránh chuyển dạ kéo dài. Nguyên lí xây dựng sản đồ model WHO 1993. Bài giảng Sản khoa. Bộ môn Phụ Sản Đại học Y Dược TP. Hồ Chí Minh. 1st Ed. Nhà xuất bản Y học, 2020, pp 348-354.